

STARFSREGLUR

fyrir Staðlaráð Íslands.

Aðilar, sem greindir eru í viðauka I, hafa komið sér saman um eftirfarandi starfsreglur Staðlaráðs Íslands og að leita staðfestingar iðnaðarráðherra á þeim.

I. KAFLI

Almenn ákvæði.

1. gr.

Lagagrundvöllur.

Staðlaráð Íslands starfar á grundvelli laga um staðla, nr. 97/1992, og ákvæða þessara starfsreglna. Heiti þess er skammstafað STRÍ.

2. gr.

Aðild.

Aðild að Staðlaráði geta þeir átt sem áhuga hafa á og telja sig eiga hagsmuna að gæta af starfi þess.

Almennt er miðað við að þeir séu aðilar að Staðlaráði sem hafa almennra hagsmuna að gæta af stöðlun en aðrir starfi fremur í einstökum fagráðum eða fagstjórnnum á vegum þess.

Ósk um aðild að Staðlaráði skal senda stjórn þess og fjallar hún um umsóknina. Samþykki stjórnin umsóknina telst hún afgreidd. Hafni stjórn aðildarumsókn er umsækjanda heimilt að leggja hana fyrir Staðlaráð til endanlegrar afgreiðslu.

Aðild tekur gildi frá og með samþykkt umsóknar.

Aðild að Staðlaráði er ekki skilyrði fyrir þátttöku í starfi á vegum ráðsins.

3. gr.

Um skilgreiningar.

Í starfsemi ráðsins er fylgt þeim skilgreiningum sem er að finna í íslenskum staðli, ÍST EN 45020, „Almenn orð og skilgreiningar þeirra í stöðlun og starfsemi sem henni tengist.“

4. gr.

Hlutverk Staðlaráðs og verkefni.

Hlutverk Staðlaráðs Íslands er að vera samstarfsráð þeirra sem áhuga hafa á og hagsmuna hafa að gæta af gerð og notkun staðla hérlendis og vettvangur hagsmunaaðila til að hafa áhrif á gerð og notkun staðla hérlendis.

Í starfi sínu skal Staðlaráð hafa að leiðarljósi að meta jafnan gagnsemi starfsins, jafnframt því sem tekið er tillit til hagsmuna neytenda og umhverfissjónarmiða.

Verkefni Staðlaráðs eru m.a. að:

- hafa umsjón með staðlagerð á Íslandi með það að meginmarkmiði að vandaðir íslenskir staðlar verði til;
- vera fulltrúi fyrir Íslands hönd á erlendum vettvangi á sviði stöðlunar;
- aðhæfa og staðfesta sem íslenska þá staðla sem leiðir af aðild Staðlaráðs að erlendu staðlasamstarfi;
- greiða fyrir því að íslenskum stöðlum verði beitt í opinberri stjórnsýslu og hjá einka- aðilum;
- stuðla að því að erlendir staðlar, sem teljast gagna íslensku athafnalífi, verði staðfestir sem íslenskir staðlar;
- starfrækja miðstöð stöðlunarstarfs hérlendis þar sem veitt er þjónusta stofnunum, fyrirtækjum, einstaklingum og samtökum sem vilja nýta sér staðla í starfi sínu;

- g. gefa út Staðlatíðindi og staðlaskrá og sjá til þess að á hverjum tíma séu til eintök af öllum gildandi íslenskum stöðlum;
- h. stuðla að framgangi stöðlunar á Íslandi á þann hátt sem gagnlegt þykir, m.a. með fræðslu og upplýsingum og aðild að starfsemi sem tengist stöðlun;
- i. veita þjónustu á sviðum sem tengjast stöðlun eftir því sem óskað kann að verða eftir og stjórn ráðsins samþykkir.

Í starfi á vegum Staðlaráðs skal þess gætt að unnið sé í samræmi við gildandi verklagsreglur Alþjóðastaðlasamtakanna ISO og alþjóðaraftækninefndarinnar IEC um stöðlun. Þessar verklagsreglur er að finna í viðauka II við starfsreglurnar. Einnig skal gæta samræmis við sameiginlegar reglur evrópsku staðlasamtakanna CEN og CENELEC um staðlagerð.

5. gr.

Aðildargjöld.

Heimilt er að aðalfundur Staðlaráðs ákveði árleg aðildargjöld. Þess skal gætt við ákvörðun aðildargjalda að þau hindri ekki að mikilvægir hagsmunaaðilar geti átt aðild að ráðinu.

Stjórn Staðlaráðs er heimilt að fella niður aðildargjöld einstakra aðila að ráðinu að hluta eða að öllu leyti ef hún telur það nauðsynlegt til að tryggja þátttöku mikilvægra aðila að ráðinu.

6. gr.

Tekjur.

Staðlaráð Íslands hefur sjálfstæðan fjárhag. Tekjur þess eru m.a.:

- a. framlög og greiðslur hagsmunaaðila fyrir stöðlunarstörf sem þeir óska eftir,
- b. af sölu staðla, útgáfu rita sem verða til á vegum ráðsins og annarri þjónustu,
- c. árleg aðildargjöld,
- d. framlag á fjárlögum.

II. KAFLI

Stjórnskipulag.

7. gr.

Stofnanir Staðlaráðs.

Æðsta ákvörðunarvald Staðlaráðs Íslands er í höndum aðalfundar.

Stofnanir Staðlaráðs eru stjórn (sbr. 15.-17. gr.), staðfestingarnefnd (sbr. 21.-22. gr.), fagráð (sbr. 23.-24. gr.), fagstjórnir (sbr. 25. gr.) og tækninefndir (sbr. 26.-29. gr.), auk starfshópa og nefnda um afmörkuð verkefni.

8. gr.

Skipan Staðlaráðs.

Aðilar að Staðlaráði skipa hver einn fulltrúa til setu í ráðinu og annan til vara. Fulltrúar skulu skipaðir til tveggja ára í senn. Aðilar að ráðinu geta þó hvenær sem er skipt um fulltrúa sinn með skriflegri tilkynningu þess efnis til formanns ráðsins. Endurskipa má fulltrúa.

9. gr.

Skyldur fulltrúa.

Fulltrúarnir eru ábyrgir fyrir því að kynna umbjóðendum sínum ákvarðanir sem teknar eru í Staðlaráði og skulu, þegar það á við, leita eftir afstöðu þeirra til mála sem á dagskrá ráðsins eru hverju sinni.

10. gr.

Atkvæðagreiðslur í Staðlaráði.

Almennt er leitast við að ná sammæli við afgreiðslu mála í Staðlaráði. Sé fullreynt að ekki náist slík samstaða um lausn máls skal gengið til atkvæða um það.

Ef ekki er kveðið sérstaklega á um annað tekur Staðlaráð ákvarðanir með einföldum meiri hluta atkvæða þeirra fulltrúa sem eru á fundi. Hver fulltrúi hefur eitt atkvæði.

11. gr.

Fundir Staðlaráðs.

Staðlaráð skal koma saman til fundar eigi sjaldnar en tvisvar sinnum á ári, á fyrsta ársfjórðungi og á síðari helmingi ársins, og skal fyrsti fundur hvers árs vera aðalfundur ráðsins.

Stjórn Staðlaráðs boðar til fundar í ráðinu með bréfi póstlögðu til hvers fulltrúa með a.m.k. tveggja vikna fyrirvara. Um boðun aðalfundar sjá þó 12. gr. Í bréfinu eða í fylgiskjali með því skulu koma fram upplýsingar sem nauðsynlegar teljast til að taka afstöðu til mála sem eru til afgreiðslu á fundinum.

Aukafund skal halda þegar þurfa þykir. Boða skal til aukafundar ef a.m.k. fjórðungur fulltrúa óskar þess. Fundur er lögmætur ef rétt er til hans boðað og meiri hluti fulltrúa situr hann. Nú er meiri hluti fulltrúa fjarverandi á fundi og skal þá boða að nýju til fundar innan viku og telst hann lögmætur óháð mætingu.

Færa skal fundargerð fyrir hvern fund í Staðlaráði og senda fulltrúum afrit innan tveggja vikna frá fundardegi. Hafi fulltrúar ekki gert skriflegar athugasemdir við fundargerð þremur vikum eftir að hún var send út skoðast hún samþykkt.

12. gr.

Fundarboð til aðalfundar.

Til aðalfundar skal boðað með bréfi póstlögðu til hvers fulltrúa með a.m.k. fjögurra vikna fyrirvara.

Tillögur um mál, sem óskað er að komi til afgreiðslu á aðalfundi, skulu hafa borist skrifstofu ráðsins eigi síðar en þremur vikum fyrir boðaðan fund.

Tveimur vikum fyrir fund skal senda út dagskrá fundarins ásamt upplýsingum sem teljast nauðsynlegar til að taka afstöðu til mála sem eru til afgreiðslu á fundinum.

Nú er meiri hluti fulltrúa fjarverandi á fundi, sbr. 4. mgr. 11. gr., og skal þá boða að nýju til fundar samkvæmt ákvæðum 1. mgr. innan viku og telst hann lögmætur, þrátt fyrir ákvæði 4. mgr. 11. gr.

13. gr.

Fulltrúar á aðalfundi.

Rétt til setu á aðalfundi eiga:

- a. fulltrúar aðila að Staðlaráði,
- b. fráfarandi stjórnarmenn Staðlaráðs, þeir sem ekki eru lengur fulltrúar í ráðinu, með málfrelsi og tillögurétt,
- c. formenn fagráða, fagstjórna og framkvæmdastjóri ráðsins með málfrelsi og tillögurétt.

Auk þess getur stjórn ráðsins boðið öðrum aðilum að sitja einstaka aðalfundi sem áheyrnarfulltrúar eftir því sem henni þykir ástæða til.

14. gr.

Dagskrá aðalfundar.

Á aðalfundi skal eftirfarandi tekið fyrir:

- a. kosning fundarstjóra og fundarritara,
- b. starfsskýrslur undanfarins árs, þ.m.t. skýrslur einstakra fagráða og fagstjórna,
- c. endurskoðaðir reikningar,
- d. tillögur að breytingum á starfsreglum,
- e. tillögur um að stofna fagråd, ákvarða starfssvið þess og staðfesta starfsreglur þess og ákvarða hvort leggja skuli starfandi fagråd niður,

- f. stjórnarkjör (annað hvert ár),
- g. ákvörðun aðildargjalda,
- h. ákvörðun þóknunar stjórnarmanna,
- i. mótun stefnu,
- j. afgreiðsla starfs- og fjárhagsáætlunar,
- k. kosning skoðunarmanna reikninga,
- l. önnur mál.

15. gr.

Stjórn Staðlaráðs.

Stjórn Staðlaráðs er skipuð fimm mönnum sem eru kosnir á aðalfundi annað hvert ár. Formaður skal kosinn sérstakir kosningu. Hann telst einnig vera formaður Staðlaráðs Íslands. Að öðru leyti skiptir stjórnin sjálf með sér verkum.

Kjörgengi til stjórnarkjörs hafa allir fulltrúar í ráðinu.

Ný stjórn Staðlaráðs tekur til starfa strax að loknum aðalfundi annað hvert ár, í fyrsta sinn að loknum stofnfundi ráðsins.

16. gr.

Fundir stjórnar Staðlaráðs.

Stjórn heldur fundi svo oft sem þurfa þykir og hvenær sem stjórnarmaður óskar þess.

Formaður boðar til stjórnarfunda. Til fundar skal boðað skriflega. Í fundarboði eða fylgiskjali með því skulu koma fram allar þær upplýsingar sem teljast nauðsynlegar til að taka afstöðu til mála sem eru til afgreiðslu á fundinum.

Stjórn skal halda gerðabók.

Stjórn er heimilt að bjóða formönnum fagráða og fagstjórna að sitja fundi stjórnar með málfrelsi og tillögurétt um mál sem varða starfsemi þeirra.

17. gr.

Hlutverk og verkefni stjórnar Staðlaráðs.

Stjórn Staðlaráðs ber ábyrgð á framkvæmd stefnu og ákvarðana ráðsins og fylgist með fjárreiðum þess. Hún markar stefnu ráðsins að því leyti sem aðalfundur gerir það ekki og sinnir þeim verkefnum Staðlaráðs, sbr. 4. gr., sem öðrum hefur ekki verið falið að sinna.

Stjórnin sér um heildarsamræmingu vinnu á vegum ráðsins.

Stjórnin gætir þess að starfsemi á vegum ráðsins fari fram í samræmi við almennar reglur um stöðlun og leitast við að tryggja að eðlilegs jafnvægis hagsmuna, sem tengjast stöðlun, gæti í allri starfsemi.

Stjórninni er heimilt að kalla eftir upplýsingum frá fagráði um atriði er varða þau verkefni sem Staðlaráð hefur falið því.

Stjórnin skipuleggur þátttöku Staðlaráðs og fagráða og fagstjórna á vegum þess í staðlasamstarfi þjóða. Hún skipar fulltrúa ráðsins til þátttöku í nefndum og vinnuhópum að fenginni tilnefningu frá hlutaðeigandi fagráði eða fagstjórn. Ef vafi leikur á hver annast á um tiltekið verkefni hefur stjórnin forgöngu um að ná samkomulagi um það.

18. gr.

Skyldur fulltrúa í staðlasamstarfi þjóða.

Þess skal jafnan gætt að þeir sem taka þátt í staðlasamstarfi þjóða á vegum ráðsins leitist við að tryggja að fullnægjandi sammæli sé innanlands um afstöðu til mála á dagskrá. Þeir skulu einnig sjá til þess að stjórn Staðlaráðs og stjórn hlutaðeigandi fagráðs eða fagstjórn berist upplýsingar um mál á dagskrá og fullnægjandi skýrslur um fundastörf.

19. gr.

Hlutverk formanns Staðlaráðs og annarra stjórnarmanna.

Formaður Staðlaráðs kemur auk framkvæmdastjóra fram út á við fyrir hönd ráðsins. Mikilvægar fjárskuldbindingar skulu undirritaðar af formanni og varaformanni.

Varaformaður stjórnar Staðlaráðs er staðgengill formanns í forföllum hans. Forfallist einnig varaformaður skipar stjórnin einn úr sínum hópi til þess að koma fram fyrir hönd ráðsins.

Auk almennra stjórnarstarfa fara stjórnarmenn með einstök verkefni skv. ákvörðun stjórnar hverju sinni.

20. gr.

Dagleg starfsemi

Stjórn Staðlaráðs ákveður með hvaða hætti daglegri starfsemi á vegum ráðsins skuli fyrir komið. Í því sambandi er henni m.a. heimilt að semja við utanaðkomandi aðila um skrifstofuhald og framkvæmd annarra verkefna á vegum ráðsins.

Stjórninni er heimilt að ráða sérstakan framkvæmdastjóra Staðlaráðs. Verksvið hans skal skilgreint í ráðningarsamningi.

Framkvæmdastjóri situr fundi Staðlaráðs og stjórnar þess með málfrelsi og tillögurétt. Hann skal þó víkja af fundi ef stjórn óskar þess.

21. gr.

Staðfestingarnefnd.

Á vegum stjórnar Staðlaráðs skal starfa tveggja manna nefnd sem gengur úr skugga um að vinna við staðla, sem staðfesta skal, hafi farið fram í samræmi við gildandi reglur og staðfestir gildi og gildistöku staðla sem unnið hefur verið að og nemur staðla úr gildi í samræmi við ákvæði 41. gr.

Stjórn ráðsins skipar einn mann úr hópi ráðsmanna og annan til vara til að skipa ásamt einum stjórnarmanna nefndina til eins árs í senn. Fulltrúi stjórnar er formaður nefndarinnar.

Staðfestingarnefnd fundar svo oft sem þurfa þykir. Skrá skal fundargerð og leita samþykkis nefndarmanna á henni áður en samþykktum er framfylgt.

Fyrir hvern fund nefndarinnar kveður formaður nefndarinnar til formann fagráðs eða fagstjórnar eða annan sem talinn er hafa sérþekkingu á því ferli sem fjallað skal um.

22. gr.

Verkefni staðfestingarnefndar.

Nefndin skal ganga úr skugga um að unnið hafi verið að þeim frumvörpum, sem leitað er staðfestingar á, í samræmi við gildandi starfsreglur ráðsins.

Nefndin skal einkum:

- a. kanna hvort frumvarpið stenst þær kröfur sem eru gerðar til íslenskra staðla,
- b. skera úr um val á orðum til þýðingar á stöðlum ef ekki ríkir einhugur um það efni.

23. gr.

Hlutverk og verkefni fagráðs.

Hlutverk fagráðs er að samræma og hafa frumkvæði að stöðlunarvinnu á sínu sviði.

Hópur hagsmunaaðila getur gert tillögu til Staðlaráðs um stofnun fagráðs á tilgreindu sviði.

Aðalfundur Staðlaráðs tekur ákvörðun um hvort stofna skuli fagrád.

Pegar fagrád er stofnað felur Staðlarád því verkefni vegna stöðlunar á því sérsviði sem undir það heyrir.

Aðild að fagráði er frjáls. Heimilt er fagráði að ákvarða aðildargjöld að ráðinu. Við

ákvörðun aðildargjalda skal þess gætt að þau hindri ekki að mikilvægir hagsmunaaðilar geti tekið þátt í starfi þess.

Fagråd leitar samvinnu við þá sem hagsmuna eiga að gæta. Það skipar tækninefndir í samræmi við ákvæði 26.-29. gr. og setur verkefni af stað að fenginni staðfestingu stjórnar Staðlaráðs.

Fagråd fylgist með og stýrir framvindu innlendrar stöðlunarvinnu á sérsviði sínu og tryggir eðlilega framvindu verkefna.

Fagråd hefur umsjón með þátttöku Íslendinga í staðlasamstarfi þjóða á sérsviði sínu. Það tilnefnir fulltrúa í alþjóðlegar nefndir og hópa á sérsviði sínu.

Fagråd fjallar um þær tillögur að nýjum verkefnum á tæknisviði sínu sem berast frá norrænum, evrópskum eða alþjóðlegum staðlasamtökum sem Staðlaráð á aðild að.

Fagråd tekur að sér önnur verkefni sem stjórn Staðlaráðs kann að óska eftir, sbr. þó 1. mgr. 24. gr.

Fagråd fylgir reglum Staðlaráðs en setur sér sjálft stjórn og nánari reglur eftir því sem þurfa þykir.

Reglur fagráðs skulu staðfestar af aðalfundi Staðlaráðs áður en þær taka gildi.

24. gr.

Samskipti og verkaskipting á milli stjórnar Staðlaráðs og fagráðs.

Fagråd hefur aðskilinn fjárhag og er hvorki stjórn Staðlaráðs heimilt að skuldbinda það fjárhagslega né fagráði að skuldbinda ráðið í heild eða stjórn þess fjárhagslega.

Að öðru jöfnu annast stjórn Staðlaráðs skrifstofuhald og aðra þjónustu við fagråd. Skriflegur samningur skal gerður um umfang og fyrirkomulag þjónustunnar.

25. gr.

Fagstjórnir.

Til undirbúnings stofnunar fagráðs leitar Staðlaráð til hagsmunaaðila og sérfræðinga á afmörkuðu sviði um setu í fagstjórn sem stýrir vinnu á sviði sínu. Meginhlutverk fagstjórnar er að vinna að því að komið verði á stofn fagráði í samræmi við ákvæði 23. gr. en einnig að hafa umsjón með vinnu á sviði sínu.

Ákvæði 23. gr. gilda um fagstjórnir eftir því sem við getur átt.

Stjórn Staðlaráðs skipar fagstjórnir, skipar þeim formenn að fengnum tillögum fagstjórnar og setur þeim erindisbréf.

Nú reynist ekki grundvöllur fyrir stofnun fagráðs og ákveður þá stjórn Staðlaráðs hvort fagstjórnin skuli starfa áfram eða starfsemi hennar hætt.

26. gr.

Stofnun tækninefnda.

Fagråd og fagstjórnir skipa tækninefndir á starfssviði sínu. Á þeim sviðum, þar sem ekki starfar fagråd eða fagstjórn, skipar stjórn Staðlaráðs tækninefndir.

Þegar ákvörðun hefur verið tekin um að stofna tækninefnd er henni sett erindisbréf og ákveðið hverjir skuli tilnefna fulltrúa í nefndina. Viðkomandi fagråd eða fagstjórn velur nefndinni formann að fengnum tillögum nefndarmanna.

Stjórn Staðlaráðs staðfestir skipun tækninefnda og starfssvið þeirra.

27. gr.

Hlutverk tækninefnda.

Tækninefndir eru skipaðar til þess að annast stöðlun á tilgreindum, afmörkuðum verkefnasviðum.

Við skipan nefnda skal þess gætt að í þeim sitji fulltrúar sem víðtækastra hagsmuna á sviðinu. Eftir atvikum skal leitast við að í þeim sitji fulltrúar fyrir framleiðendur, seljendur, neytendur, rannsóknaraðila og stjórnvöld sem annast gerð fyrir mæla á sviðinu, auk þeirra fulltrúa erlendra staðlastofnana sem kunna að vilja beita rétti sínum til þátttöku í nefndavinnu samkvæmt skuldbindingum Staðlaráðs í staðlasamstarfi þjóða.

28. gr.

Verkefni tækninefnda.

Tækninefnd skal, í samræmi við erindisbréf, starfa að eftirtöldum þáttum, einum eða fleiri:

- a. faglegri vinnu sem tengist þátttöku Íslendinga í staðlasamstarfi þjóða,
- b. vinna úr niðurstöðum verkefna í staðlasamstarfi þjóða sem Staðlaráð er aðili að,
- c. annast séríslensk verkefni, þ.m.t. endurskoðun gildandi íslenskra staðla,
- d. bera ábyrgð á viðhaldi gildandi íslensks staðals.

Hafi tækninefnd lokið verkefni sínu skal hún lögð niður.

29. gr.

Ágreiningur í tækninefnd.

Nú næst ekki sammæli í tækninefnd um mál sem varða staðlavinnuna og skal þá skjóta málinu til hlutadeigandi fagráðs eða fagstjórnar til úrskurðar. Í úrskurðinum skal koma fram hvort stöðva skuli vinnu við þann staðal sem ágreiningur er um, ganga til atkvæða um lausnir eða leita áfram sammælis um hann.

Um málskot vegna annars ágreinings og málsmeðferð skv. fyrri mgr. fer eftir almennum venjum, sbr. þó 3. mgr. 34. gr.

30. gr.

Samning staðla á vegum annarra aðila.

Stjórn Staðlaráðs getur falið aðilum utan ráðsins að semja drög að íslenskum stöðlum á tilteknu sviði, innanlands eða í erlendu staðlasamstarfi, enda starfi ekki fagráð eða fagstjórn á sviðinu.

Skilyrði þessa er að:

- a. fulltrúar sem víðtækastra hagsmuna stýri vinnunni, sbr. 27. gr.,
- b. fyrir liggja samþykki þeirra við að starfa í samræmi við reglur Staðlaráðs,
- c. drögin verði send til umsagnar sem frumvarp í samræmi við 36.- 38. gr.,
- d. tryggt sé að Staðlaráð verði ekki fyrir óumsömdum kostnaði af vinnunni, þ.m.t. kostnaði við útgáfuvinnu.

III. KAFLI

Útgáfa staðla.

31. gr.

Íslenskur staðall.

Íslenskur staðall (skammstafað ÍST) er staðall sem hefur verið staðfestur af Staðlaráði Íslands. Staðlar, sem voru staðfestir á grundvelli laga um Iðntæknistofnun Íslands, nr. 41/1978, og þeirra laga sem áður giltu um stöðlun, teljast einnig íslenskir staðlar.

32. gr.

Kröfur til íslenskra staðla.

Staðfesta má skjal sem íslenskan staðal ef:

- a. efni þess telst henta til útgáfu sem staðall,

- b. skjalið hefur verið sent sem frumvarp á vegum Staðlaráðs til umsagnar þannig að þeir sem telja sig hafa hagsmuna að gæta af efni skjalsins hafi fengið tækifæri til að hafa áhrif á gerð staðalsins,
- c. skjalið, efni þess eða efnismeðferð, kemur ekki í bága við skuldbindingar Staðlaráðs í staðlasamstarfi þjóða.

33. gr.

*Endurskoðun íslenskra staðla sem tengjast ekki
erlendri samvinnu ráðsins.*

Nú er frumvarp að endurskoðuðum íslenskum staðli sent til umsagnar og endurskoðunin tengist ekki vinnu sem fer fram í staðlasamstarfi þjóða og skal þá tilgreina í sérstakri greinargerð þær breytingar sem lagt er til að gerðar verði á eldri útgáfu staðalsins ásamt rökstuðningi fyrir þeim.

34. gr.

Staðfesting íslensks staðals.

Við staðfestingu á íslenskum staðli skal einkum miðað við að:

- a. frumvarpið og fram komnar umsagnir um það hafi hlotið eðlilega og rétta afgreiðslu, sbr. 32. og 37. gr.,
- b. framsetning væntanlegs staðals sé í samræmi við þær kröfur sem gerðar eru til íslenskra staðla,
- c. að staðallinn verði tilbúinn til dreifingar með hæfilegum fresti fyrir áætlaðan gildistöku-dag.

Ef ákvæðum 1. mgr. er fullnægt er staðfestingarnefnd skylt að staðfesta staðalinn.

Verði ágreiningur um gildi staðals eða staðfestingu hans úrskurðar stjórn Staðlaráðs í málinu.

35. gr.

Íslenskur staðall á erlendu tungumáli.

Heimilt er að gefa út íslenskan staðal á erlendu tungumáli ef sýnt þykir að það hindri ekki eðlileg not staðalsins.

36. gr.

Formleg umsögn.

Frumvarp telst hafa verið sent formlega til umsagnar ef það hefur verið auglýst með tilgreindum umsagnartíma í Staðlatíðindum, sbr. 37.-38. gr.

37. gr.

Umsagnartími og afgreiðsla umsagna.

Þess skal gætt við vinnu við stöðlun, útgáfu auglýsinga og ákvörðun tímafrests að hagsmunaaðilar fái tækifæri til að hafa áhrif á gerð staðalsins. Þetta skal m.a. gert með því að:

- a. tilkynna í Staðlatíðindum, sbr. 38. gr., um sérhvert verkefni sem byrjað er á,
- b. auglýsa hvert frumvarp í Staðlatíðindum til almennrar umsagnar í a.m.k. einn mánuð frá birtingu auglýsingarinnar,
- c. svara bréfluga öllum efnislegum athugasemdum sem eru gerðar,
- d. gefa þeim sem umsagnir senda kost á að rökstyðja skoðun sína á fundi,
- e. semja skýrslu um fram komnar umsagnir og svör við þeim,
- f. senda frumvörp, sem veigamiklar breytingar hafa orðið á, aftur til umsagnar áður en þau hljóta staðfestingu sem íslenskur staðall,
- g. auglýsa í Staðlatíðindum gildistöku nýs staðals.

38. gr.

Staðlatíðindi.

Staðlatíðindi eru gefin út svo oft sem þurfa þykir en þó eigi sjaldnar en ársfjórðungslega. Í þeim skal m.a.:

- a. tilkynna um ný stöðlunarverkefni,
- b. auglýsa frumvörp að stöðlum til umsagnar og kalla eftir umsögnum innan tiltekins tíma, og
- c. tilkynna staðfestingu Staðlaráðs á nýjum stöðlum.

39. gr.

Staðlaskrá.

Staðlaráð skal halda skrá yfir alla gilda íslenska staðla og skal hún birt eigi sjaldnar en árlega.

40. gr.

Gildistími staðals.

Gildistími staðals er ótakmarkaður nema annað sé sérstaklega tekið fram á forsiðu staðalsins sjálfs.

Nú er íslenskur staðall gefinn út í nýrri útgáfu og fellur þá eldri útgáfan sjálfkrafa úr gildi á gildistökuþegi nýju útgáfunnar.

41. gr.

Afnám íslensks staðals.

Nú hentar íslenskur staðall ekki lengur til þess sem honum var ætlað og getur staðfestingarnefnd þá ákveðið að nema hann úr gildi að fenginni tillögu þess efnis frá hlutaðeigandi fagráði eða fagstjórn.

Ákvörðun þessa efnis skal birt í Staðlatíðindum.

IV. KAFLI

Ýmis ákvæði.

42. gr.

Reikningar og reikningsár Staðlaráðs.

Reikningsár Staðlaráðs er almanaksárið og skulu reikningar, endurskoðaðir af löggiltum endurskoðanda og þar til kjörnum skoðunarmönnum, lagðir fram á aðalfundi til umræðu og úrskurðar.

Reikningar ráðsins eru öllum opnir.

43. gr.

Ráðstöfun hagnaðar.

Hagnaði, sem verða kann af starfsemi Staðlaráðs Íslands, má einvörðungu verja í samræmi við hlutverk ráðsins og verkefni.

44. gr.

Breytingar á starfsreglum.

Ákvæðum starfsreglna þessara má breyta á aðalfundi og þarf tvo þriðju hluta atkvæða allra aðila að Staðlaráði Íslands til að breyta þeim. Heimilt er að ákveða á aðalfundi að aðilar greiði skriflega atkvæði um breytingartillögur innan frests sem ákveðinn er á fundinum.

Leita skal staðfestingar iðnaðarráðherra á breytingum og taka breytingarnar gildi að fenginni þeirri staðfestingu.

45. gr.

Slit Staðlaráðs.

Nú samþykkja tveir þriðju hlutar aðila að Staðlaráði Íslands að leggja ráðið niður og skal það þá gert að fengnu samþykki iðnaðarráðherra. Stjórn Staðlaráðs gerir þá tillögu til iðnaðarráðherra um ráðstöfun eigna ráðsins.

46. gr.

Gildistaka.

Starfsreglur þessar eru settar skv. ákvæðum laga um staðla, nr. 97/1992, og öðlast gildi að fenginni staðfestingu iðnaðarráðherra.

Reykjavík, 16. apríl 1993.

Reglur þessar eru hér með staðfestar.

Iðnaðarráðuneytið, 20. apríl 1993.

Jón Sigurðsson.

Björn Friðfinnsson.

Viðauki I.

Stofnaðilar að Staðlaráði Íslands.

Alþýðusamband Íslands
Félag íslenskra iðnrekenda
Félag íslenskra stórkaupmanna
Félagsmálaráðuneytið
Háskóli Íslands
Iðnaðar- og viðskiptaráðuneytin
Iðntæknistofnun Íslands
Innkaupastofnun ríkisins
Landssamband iðnaðarmanna
Neytendasamtökin
Samband íslenskra tryggingarfélaga
Samgönguráðuneytið
Samkeppnisstofnun
Samtök fiskvinnslustöðva
Sjávarútvegsráðuneytið
Sölumiðstöð hraðfrystihúsanna
Tæknifræðingafélag Íslands
Umhverfisráðuneytið
Útflutningsráð Íslands
Verkfræðingafélag Íslands
Vinnuveitendasamband Íslands

Viðauki II.**Verklagsreglur ISO og IEC um stöðlun.**

1. gr.

Almenn ákvæði.

- A. Í reglum þessum gilda þær skilgreiningar sem eru settar fram í viðauka við reglurnar.
- B. Allir stöðlunaraðilar geta lýst yfir að þeir muni fylgja reglum þessum, hvort heldur þeir starfa á vegum stjórnvalda eða ekki og hvort sem þeir starfa á alþjóðavettvangi eða í afmörkuðum heimshlutum, löndum eða héruðum. Stöðlunaraðilar, sem hafa samþykkt þessar reglur eða dregið samþykkt sína til baka, skulu tilkynna það þeim sem fer með aðild að ISO eða IEC í landi sínu og skal hann koma þeim boðum áfram til upplýsingamiðstöðvar ISO/IEC í Genf. Stöðlunaraðilar, sem starfa á sviði fjarskipta, geta einnig komið tilkynningum sínum til skila fyrir milligöngu aðalskrifstofu ITU. Í tilkynningunum skal koma fram heiti og aðsetur viðkomandi aðila svo og umfang stöðlunarstarfsemi hans eða fyrirhugað umfang. Svæðisbundnir og alþjóðlegir stöðlunaraðilar og stöðlunaraðilar í löndum þar sem enginn fer með aðild að ISO eða IEC geta tilkynnt um að þeir hyggist fylgja þessum reglum beint til upplýsingamiðstöðvar ISO/IEC.
- C. Aðilar að ISO skulu gera það sem í þeirra valdi stendur til að gerast aðilar að ISONET eða tilnefna annan aðila til aðildar og afla honum aðildar að því marki sem mögulegt er. Aðrir stöðlunaraðilar skulu gera það sem í þeirra valdi stendur til að tengjast ISONET.
- D. Stöðlunaraðilinn skal gefa fullnægjandi kost á samráði um athugasemdir er berast um beitingu þessara reglna frá öðrum stöðlunaraðilum, sem hafa tekið þær upp, og leitast við að taka tillit til slíkra athugasemda. Stöðlunaraðilinn skal leitast við að leysa úr öllum kvörtunarefnum á óhlutdrægan hátt.

2. gr.

Verklagsreglur um gerð staðla.

- A. Skriflegar verklagsreglur, sem byggjast á grundvallarreglunni um sammæli, skulu gilda um aðferðir þær sem beitt er við gerð staðla. Hagsmunaaðilar, sem þess óska, skulu eiga þess kost að fá eintök af verklagsreglum stöðlunaraðilans tímanlega og á sanngjörnum kjörum.
- B. Í slíkum verklagsreglum skulu vera sérstök ákvæði um raunhæft og aðgengilegt málsskotskerfi til að bregðast með óhlutdrægum hætti við efnislegum kvörtunum og kvörtunum um starfsaðferðir.
- C. Tilkynnt skal um stöðlunarstarfsemi í videigandi miðlum og eftir því sem þörf krefur til að hagsmunaaðilar eða stofnanir hafi tækifæri til að koma á framfæri athugasemdum og hafa áhrif á framgang mála. Þetta krefst þess að tímanlega sé tilkynnt í videigandi miðlum um nýja starfsemi við gerð staðla, yfirstandandi vinnu og vinnu sem lokið er, svo og að skýrt sé frá breytingum á stöðu mála eftir því sem þörf krefur.
- D. Stöðlunarstofnunin skal tafarlaust láta í té eða gera ráðstafanir til að útvega eintak af staðlafrumvörpum sem eru til umsagnar ef um það berst ósk frá einhverjum hagsmunaaðila. Gjöld fyrir slíka þjónustu, að undanskildum raunverulegum sendingarkostnaði, skulu vera þau sömu fyrir innlenda og erlenda aðila. Hagsmunaaðilar, hvar sem þeir hafa aðsetur, skulu fá sanngjarnt tækifæri til að fara yfir staðlafrumvörp og gera við þau athugasemdir. Ef þess er óskað skulu öll sjónarmið og athugasemdir tekin til tafalausrar athugunar og þeim svarað. Til dæmis skulu gefnar á því skýringar ef nauðsynlegt er að vika frá videigandi alþjóðastöðlum.
- E. Formleg samþykkt staðla skal byggjast á upplýsingum um að sammæli sé um það skjal sem leitað er samþykkis á.

- F. Allir staðlar skulu yfirfarnir og endurskoðaðir reglulega og þeim breytt tímanlega. Tillögur um nýja staðla eða endurskoðun eldri staðla skulu hljóta skjóta umfjöllun ef þær berast eftir viðeigandi leiðum frá einstaklingum eða stofnunum, sem eiga beinna og efnislegra hagsmuna að gæta, hvar sem slíkir einstaklingar eða stofnanir kunna að eiga aðsetur.
- G. Allir samþykktir staðlar skulu gefnir út án ónaúdsynlegra tafa. Afrit skal hver sem er geta útvegað sér með sanngjörnum kjörum og skilmálum án tillits til aðseturs.
- H. Halda skal viðhlítandi skrár um vinnu við staðlagerð.

3. gr.

Efling alþjóðaviðskipta.

- A. Staðlar skulu gerðir til að svara þörfum markaðarins og þeir skulu stuðla að því að efla frjáls viðskipti á svo víðtækum landfræðilegum og efnahagslegum grundvelli sem mögulegt er. Staðlar skulu ekki gerðir með þeim hætti að þeir hindri eða hamli gegn alþjóðaviðskiptum.
- B. Staðlar skulu ekki gerðir í þeim tilgangi að stuðla að verðsamkomulagi eða til að útiloka samkeppni eða hindra á annan hátt viðskipti umfram það sem nauðsynlegt er til að mæta kröfum í viðeigandi tæknireglugerðum eða öðrum kröfum innan tiltekinnar atvinnuvega eða á tilteknum svæðum um samhæfni, umhverfisvernd, heilsuvernd og öryggi.
- C. Þegar alþjóðastaðlar eru tilbúnir eða í þann veginn að verða tilbúnir skulu þeir eða viðeigandi hlutar þeirra lagðir til grundvallar við gerð samsvarandi lands- eða svæðisstaðla nema þar sem slíkir alþjóðastaðlar hentuðu illa, t.d. vegna ófullnægjandi verndarstigs eða afgerandi veðurfræðilegra eða landfræðilegra þátta eða meiri háttar tæknilegra vandkvæða.
- D. Staðlar skulu ekki orðaðir með þeim hætti að þá megi nota til að blekkja neytendur og aðra notendur vöru, ferlis eða þjónustu sem staðallinn fjallar um.
- E. Staðlar skulu hvorki gerðir né samþykktir með þeim hætti að þeir mismuni vörum á grundvelli upprunastaðar.
- F. Til þess að sem mest svigrúm sé til tækniþróunar, skulu kröfur í stöðlum, þar sem því verður við komið, fremur fjalla um skil stöðlunarefnisins á hlutverki sínu en um hönnun þess eða lýsingu á því.
- G. Kröfur er varða umsýslu við samræmismat og veitingu samræmismarkja eða önnur málefni í þessu sambandi, sem ekki eru tæknilegs eðlis, skulu aðgreindar frá tæknilegum kröfum og kröfum um skil stöðlunarefnisins á hlutverki sínu.
- H. Staðlar skulu ekki samdir með þeim hætti að þeir geri ráð fyrir notkun vöruhlyta sem bundinn er einkaleyfi nema notkun hans sé réttlætunleg af tæknilegum ástæðum og réttshafinn sé reidubúinn að semja um notkunaleyfi við umsækjendur, sem hagsmuna eiga að gæta, hvar sem þeir hafa aðsetur, með sanngjörnum skilyrðum og skilmálum.

4. gr.

Þátttaka í stöðlun.

- A. Stofnanir og einstaklingar, sem eiga efnislegra og beinna hagsmuna að gæta, skulu eiga möguleika á þátttöku í stöðlun á öllum stigum innan heildarkerfis svo sem lýst er í þessari grein.
- B. Í því skyni að samhæfa staðla á eins breiðum grundvelli og unnt er skal stöðlunaraðilinn leggja á það höfudáherslu, eftir því sem við á, að taka eftir megni fullan þátt í viðleitni alþjóðlegra stöðlunarstofnana til að setja alþjóðastaðla um þau efni sem fyrrnefndur stöðlunaraðili hefur annaðhvort samið eða samþykkt eða hefur í hyggju að semja eða samþykkja staðla um.
- C. Þáttur einstakra landa í alþjóðastöðlun fer fram á vegum þeirrar staðlastofnunar sem er

aðili að viðkomandi alþjóðastaðlastofnun. Aðilar í hinum ýmsu löndum skulu tryggja að þátttaka þeirra taki mið af hagsmunum sem flestra aðila í landinu í því máli sem hin alþjóðlega stöðlunarstarfsemi varðar.

- D. Í einstökum heimshlutum skal þátttaka í stöðlunarstarfsemi á grundvelli sammælis, sem hefur það markmið að svara tæknilegum sérþörfum og þörfum viðkomandi heimshluta, skipulögð með þeim hætti að tekið sé mið af sem viðtækustum hagsmunum einstakra landa og heimshlutans í heild af stöðlunarstarfinu í viðkomandi heimshluta. Tækifæri til þátttöku og áhrifa af hálfu landa, sem ekki teljast til heimshlutans, skulu skipulögð á vegum landsstaðlaráða í löndunum og í samvinnu við alþjóðastaðlastofnanir sem landsstaðlaráðunum er sameiginlegt að eiga aðild að.
- E. Á landsvísu skal þátttaka skipulögð af stöðlunaraðilum og landsstaðlaráðum samkvæmt eigin verklagsreglum þeirra um sammæli. Slíkar verklagsreglur skulu gera ráð fyrir viðtækri þátttöku hagsmunaaðila, t.d. framleiðenda, kaupenda, neytenda o.s.frv. Tækifæri skulu skipulögð til þátttöku og áhrifa af hálfu annarra landa á vegum landsstaðlaráða í löndunum og í samvinnu við alþjóðastaðlastofnanir sem landsstaðlaráðunum er sameiginlegt að eiga aðild að.

5. gr.

Samræming vinnu og upplýsingar.

- A. Til þess að staðlar séu í samræmi hver við annan og stangist ekki á og til þess að þeir nýtist sem stærstum notendahópum ætti að halda uppi virku samræmingarstarfi í stöðlun á alþjóðavettvangi, í heimshlutasamstarfi og innan einstakra landa. Engum er skylt að taka þátt í slíku samræmingarstarfi.
- B. Samræming vinnu á alþjóðavísu ætti að vera á ábyrgð sérhverrar alþjóðlegrar staðlastofnunar.
- C. Samræming vinnu í einstökum heimshlutum ætti að vera á ábyrgð sérhverrar svæðisbundinnar staðlastofnunar.
- D. Samræming vinnu í einstökum löndum ætti að vera á ábyrgð landsstaðlaráðsins.
- E. Samræming svæðisbundinnar og alþjóðlegrar stöðlunar ætti að vera á ábyrgð þeirra sem annast viðkomandi stöðlun. Einkum skulu svæðisbundnir stöðlunaraðilar gera það sem í þeirra valdi stendur til að koma í veg fyrir tvíverknað eða skörun við vinnu viðkomandi alþjóðlegra stöðlunaraðila.
- F. Samræming stöðlunarstarfsemi milli svæðisbundinna stöðlunarstofnana og stöðlunaraðila í löndun utan viðkomandi heimshluta ætti að vera á ábyrgð beggja í samráði við þá alþjóðlegu stöðlunarstofnun sem allir eiga sameiginlega aðild að.
- G. Öllum upplýsingum, sem getið er um í 2. gr. hér að ofan, ætti að miðla um ISONET. Sá sem fer með aðild að ISO í hverju landi ætti að tilgreina hvert skuli beina fyrirspurnum til hans um stöðlunarmál. Hið sama gildir um þá sem vinna að stöðlun á alþjóðavettvangi eða innan einstakra heimshluta.

Viðauki við verklagsreglur um stöðlun.

Orð og skilgreiningar þeirra í þessum reglum.

[Athugasemd aðalskrifstofu (ekki hluti reglnanna): Að því er varðar GATT samninginn um tæknilegar viðskiptahindranir, en gert er ráð fyrir að þessi viðauki komi í staðinn fyrir Viðauka 3 við þann samning, verður núverandi Viðauka 1, „Orð og skilgreiningar þeirra í þessum samningi“ haldið eins og hann er fram settur hér að neðan. Þannig skal íðordafordinn, sem gefinn er í ISO/IEC leiðarvísi 2:1991 gilda, að því er varðar þessar reglur eingöngu, en þó með almennari skilgreiningu á orðinu „staðall“ eins og skýrt er í þessum viðauka.]

Orðin sem sett eru fram í sjöttu útgáfu ISO/IEC leiðarvísi 2:1991, Almenn heiti og skilgreiningar þeirra í stöðlun og starfsemi, sem henni tengist, skulu í þessum samningi hafa sömu merkingu og í fyrrnefndum leiðbeiningum, þó þannig að þjónusta fellur ekki undir þennan samning.

Í þessum samningi skulu eftirfarandi skilgreiningar samt gilda:

1. *Tæknireglugerð*: Skjal þar sem settir eru fram eiginleikar vöru eða vinnslu- og framleiðsluadferðir sem þeim tengjast, að meðtöldum videigandi stjórnsýslulegum ákvæðum. Skytt er að fara eftir ákvæðum tæknireglugerða. Tæknireglugerðir geta falið í sér eða fjallað einvörðungu um kröfur varðandi iðorð, tákni, pökkun eða merkingar eftir því sem við á um vöru, vinnslu eða framleiðsluferli.

Athugasemd: *Skilgreiningin í ISO/IEC leiðarvísi 2 er ekki sjálfstæð heldur byggð á hinu svonefnda „grunneiningakerfi“.*

2. *Staðall*: Um orðið „staðal“ gildir eftirfarandi skilgreining: Skjal, samþykkt af viðurkenndum aðila, þar sem settar eru fram til almennrar og endurtekinnar notkunar, reglur, leiðbeiningar eða eiginleikar fyrir vörur eða videigandi vinnslu þeirra eða framleiðsluadferðir sem þeim tengjast. Ekki er skytt að fara eftir ákvæðum staðla. Staðlar geta falið í sér eða fjallað einvörðungu um kröfur varðandi iðorð, tákni, pökkun eða merkingar eftir því sem við á um vöru, vinnslu eða framleiðsluferli.

Athugasemd: *Heitin, samkvæmt skilgreiningu í ISO/IEC leiðarvísi 2, ná yfir vöru, ferli og þjónustu. Þessi samningur fjallar eingöngu um tæknireglugerðir, staðla og aðferðir við mat á samræmi í tengslum við vöru eða skyldar vinnslu- og framleiðsluadferðir. Samkvæmt skilgreiningu í ISO/IEC leiðarvísi 2 geta staðlar verið skyldustaðlar eða staðlar til frjálsra afnota. Í þessum samningi eru staðlar skilgreindir sem skjöl til frjálsra afnota en tæknireglugerðir sem skylduskjöl. Staðlar, sem teknir eru saman af stöðlunaraðilum á alþjóðavettvangi, byggjast á sammæli. Þessi samningur tekur einnig til skjala sem byggjast ekki á sammæli.*

3. *Verklag við mat á samræmi*: Hvers kyns verklag sem notað er, beint eða óbeint, til að ákvarða hvort videigandi kröfum í tæknireglugerð eða staðli er fullnægt.

Athugasemd: *Undir verklag við mat á samræmi heyrja meðal annars aðferðir við sýnatöku, prófun og skoðun; mat, sannprófun, og tryggingu um samræmi; vottun, faggildingu og samþykkt, svo og hvers kyns samsetningar þessara þátta.*

4. *Alþjóðlegur aðili eða kerfi*: Aðili eða kerfi sem hlutaðeigandi stofnanir a.m.k. allra aðildarlanda að þessum samningi geta átt aðild að.
5. *Svæðisbundinn aðili eða kerfi*: Aðili eða kerfi sem einungis hlutaðeigandi stofnanir í sumum aðildarlöndum að þessum samningi geta átt aðild að.
6. *Miðstjórnvald*: Ríkisstjórnin, ráðuneyti hennar og stjórnardeildir eða sérhver aðili sem heyrir undir miðstjórnvaldið að því er varðar þá starfsemi sem hér um ræðir.

Athugasemd: *Í tilviki Evrópubandalagsins eiga ákvæðin um ríkisstjórnarvald við. Hins vegar kunna að verða til svæðisbundnir aðilar eða svæðisbundin kerfi til að meta samræmi innan Evrópubandalagsins og mundu slíkir aðilar eða kerfi í því tilviki heyrja undir ákvæði þessa samnings um svæðisbundna aðila eða kerfi til að meta samræmi.*

7. *Stjórnvöld í héraði*: Stjórnvöld önnur en miðstjórnvöld (t.d. í ríkjum, fylkjum, Länder, kantónum, sveitarfélögum o.s.frv.), ráðuneyti þeirra eða stjórndeildir eða sérhver aðili sem heyrir undir slík stjórnvöld að því er varðar þá starfsemi sem hér um ræðir.
8. *Aðili sem ekki er á vegum ríkisstjórnar*: Aðili sem heyrir hvorki undir miðstjórn né stjórnvöld í héraði, þ.m.t. aðili sem heyrir ekki undir stjórnvöld en hefur lagalega heimild til að framfylgja tæknireglugerð.